

Biroul permanent al Senatului

Bp... 323 / 21.06.2022

Biroul permanent al Senatului

L... 419 / 27.06.2022

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare (b321/18.05.2022), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2547/24.05.2022 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D600/25.05.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, în sensul reconfigurării infracțiunilor de trădare, trădare prin transmitere de informații secrete de stat, acțiuni contra ordinii constituționale și înaltă trădare.

Potrivit Expunerii de motive, propunerea legislativă are ca scop „inclusiunea unei palete mai largi de situații care pot genera răspunderea penală pentru fapta de trădare și înaltă trădare, urmărind eliminarea posibilităților de scăpare a unor infractori”.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, pentru o redactare adecvată, este necesară reformularea textului, astfel:

„Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal”

5. Având în vedere faptul că proiectul cuprinde un singur articol, **partea introductivă** a acestuia se va reformula astfel:

„**Articol unic.** - Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24 iulie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:”.

6. La **pct. 1 al** articolului unic, pentru respectarea uzanțelor normative, având în vedere că natura intervenției este de modificare, partea dispozitivă se va reformula astfel:

„1. Articolul 394 se modifică și va avea următorul cuprins:”.

Observația este valabilă, în mod corespunzător și pentru **partea dispozitivă a pct. 2.**

Menționăm că cele două paragrafe ale textului preconizat pentru art. 394 trebuie marcate ca alin. (1) și (2).

7. În ceea ce privește **art. 394 alin. (1)**, astfel cum este propus la **pct. 1**, întrucât infracțiunea de trădare se consumă în momentul intrării în legătură cu entitățile străine prevăzute de text, nu se justifică prevederea referitoare la săvârșirea infracțiunii prin „punerea în înțelegere” cu respectivele entități. Avem în vedere faptul că realizarea înțelegerii presupune în mod obligatoriu intrarea în legătură cu acestea.

Pe de altă parte, semnalăm că, în forma propusă, prin referire la „un guvern străin sau agenții acestuia”, precum și la „un partid politic străin” se realizează o reducere a sferei entităților străine prevăzute în prezent de norma de incriminare.

Precizăm că noțiunea de „putere străină”, la care se referă actuala formă a art. 394 include „guvernele străine”, însă nu se rezumă la

acestea, întrucât se referă la orice stat străin, care „poate fi reprezentat prin guvern sau prin orice altă organizație de stat”¹.

În același sens, noțiunea de „organizații străine”, prevăzută de norma în vigoare este mai cuprinzătoare decât noțiunea de „partide politice străine”, la care se referă norma propusă prin proiect, întrucât are în vedere „orice entitate extranațională, cu caracter structurat, care poate avea caracter național sau internațional”².

De altfel, reconfigurarea sferei entităților străine avute în vedere de art. 394 este lipsită de consecvență, întrucât în cuprinsul textului propus la pct. 2 pentru art. 395 se menține referirea la „o putere sau o organizație străină”.

În ceea ce privește alin. (2) al art. 394, întrucât, așa cum am precizat, infracțiunea de trădare se consumă în momentul intrării în legătură cu entitatea străină, în scopurile prevăzute de text, nu se înțelege care este rațiunea prevederii unei pedepse mai ușoare în situația în care „înțelegerea și-a atins scopul”.

Având în vedere observațiile de mai sus, se impune revederea normei propuse pentru art. 394 în integralitatea sa.

8. La pct. 2, la norma propusă pentru art. 395, întrucât aceasta este structurată într-un singur alineat, cifra 1 antepusă textului acestui articol trebui eliminată.

Semnalăm că modificarea propusă pentru art. 395 nu are ca efect „lărgirea cadrului legal existent în prezent”, așa cum se arată în finalul Expunerii de motive, ci, dimpotrivă, îngustarea sferei faptelor care constituie infracțiunea de trădare prin transmitere de informații secrete de stat.

Avem în vedere faptul că, spre deosebire de textul aflat în vigoare, care se referă la „transmiterea de informații secrete de stat unei puteri sau organizații străine ori agenților acestora, precum și procurarea ori deținerea de documente sau date ce constituie informații secrete de stat de către cei care nu au calitatea de a le cunoaște, în scopul transmiterii lor ...”, norma propusă prin proiect are în vedere numai o situație particulară, și anume „colectarea de date sau documente ce constituie informații secrete de stat sau informații clasificate, care au fost transmise României de către un stat străin în baza unui acord internațional, în scopul transmiterii lor ... de către un cetățean român,

¹ G.Bodoroncea, V.Cioclei, I.Kuglay, L.V.Lefterache, T.Manea, I.Nedelcu, F.-M. Vasile, G.Zlati - *Codul penal - Comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2020, p. 1775.

² *Idem*.

indiferent dacă acesta are sau nu calitatea de a le cunoaște sau de a le deține”.

Prin urmare, chiar dacă prin textul propus este eliminată condiția ca făptuitorul care procură sau deține informațiile să nu aibă calitatea de a le cunoaște, formularea restrânge sfera acestor documente, întrucât vizează numai acele informații secrete de stat „care au fost transmise României de către un stat străin în baza unui acord internațional”.

Rămân astfel în afara incriminării faptele de procurare sau deținere în scopul transmiterii către entități străine a altor informații secrete de stat decât cele vizate de textul propus prin proiect, precum și transmiterea acestor informații unei entități străine.

În plus, referirea la „informații secrete de stat sau informații clasificate” nu întrunește criteriile specifice de claritate și precizie normativă, întrucât, spre deosebire de noțiunea de „informații secrete de stat”, care este definită la art. 178 alin. (1) din Codul penal, noțiunea de „informații clasificate” nu este definită de legea penală.

9. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă punctele prin care se aduc intervenții trebuie numerotate în ordinea firească a cifrelor, astfel încât actualul punct marcat ca **pct. 5** trebuie să devină pct. 3. Pe cale de consecință, se impune și renumerotarea corespunzătoare a punctelor subsecvente.

10. Referitor la intervențiile de la actualele **pct. 5 și 6**, prin care se aduc intervenții asupra art. 397, care actualmente are în structura sa două alineate, precizăm următoarele:

- intervenția de la pct. 5 care începe cu marcarea 2) ar trebui să vizeze modificarea alin. (2), iar norma marcată ca fiind alin. (1) ar trebui să reprezinte un nou alineat care se va introduce la art. 397, respectiv alin. (3).

- intervenția de la pct. 6 nu se referă la art. 379 cum se menționează în mod greșit în text, ci la art. 397 și vizează introducerea unui nou alineat, alineat care ar trebui să fie numerotat ca alin. (4).

Ca urmare a celor de mai sus, intervențiile din actualele pct. 5 și 6 trebuie revăzute, urmând ca cele două puncte să fie reformulate, astfel:

„3. La articolul 397, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

«(2) ...».

4. La articolul 397, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alin. (3) și (4), cu următorul cuprins:

«(3) ...».

«(4) ...»”.

La textul propus pentru art. 397 alin. (2), care nu se mai referă la săvârșirea faptelor în scopul îngreunării exercitării puterii de stat, este de analizat dacă soluția legislativă preconizată este în acord cu scopul reglementării, astfel cum acesta este prevăzut în Expunerea de motive.

Pe de altă parte, pentru corectitudinea exprimării, sintagma „exercitate cu scopul” trebuie redată sub forma „exercitate în scopul”.

La actualul **pct. 5**, referitor la norma marcată cu „(1)”, care va deveni alin. (3), pentru claritate și precizie normativă, expresia „Aceeși pedeapsă” trebuie înlocuită cu o trimitere expresă la elementul structural avut în vedere, întrucât din formularea propusă nu rezultă dacă textul se referă la pedeapsa prevăzută la alin. (1) sau la alin. (2).

La norma propusă la actualul **pct. 6**, precizăm că stabilirea pedepsei prin indicarea limitelor amenzii penale este contrară dispozițiilor art. 61 alin. (2) din Codul penal, potrivit cărora cuantumul amenzii se stabilește prin sistemul zilelor-amendă, ale căror limite speciale sunt prevăzute la alin. (4) al aceluiași articol.

Prin urmare, din text trebuie eliminată expresia „de la 10.000 la 50.000 lei”.

Pe de altă parte, este necesară reanalizarea și reformularea corespunzătoare a normei de trimitere la dispozițiile alin. (2), întrucât acestea nu se referă la „grupări, asociații sau organizații”, așa cum rezultă din textul propus.

11. Întrucât **pct. 7** are ca obiect modificarea singurului alineat al art. 398, iar **pct. 8** introducerea alin. (2) la respectivul articol, este necesară comasarea acestor intervenții într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„...Articolul 398 se modifică și va avea următorul cuprins:”

În continuare se va reda textul dorit pentru art. 398 care va fi structurat în 2 alineate, cu precizarea că la alin. (2), cifra 1, prin care este identificat un alineat, trebuie încadrată între paranteze. Observația este valabilă și la norma propusă pentru art. 398² alin. (2).

În ceea ce privește textul propus pentru art. 398 alin. (1), care prevede pedepsirea, ca infracțiune de înaltă trădare, a faptelor prevăzute la art. 394 - 397 săvârșite de Președintele României sau de către un alt membru al Consiliului Suprem de Apărare a Țării numai în situația în care acestea au adus atingere securității naționale, este de analizat în ce măsură o astfel de soluție legislativă este în acord cu specificul

infracțiunilor contra securității naționale, precum și cu intenția de reglementare precizată în Expunerea de motive.

12. Pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, actualele **pct. 9 și 10**, care prevăd introducerea a două noi articole consecutive, trebuie comasate într-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

„... După articolul 398 se introduc două noi articole, art. 398¹ și 398², cu următorul cuprins:”.

În continuare se vor reda cele două articole, care trebuie completate cu denumiri marginale adecvate.

La norma propusă pentru art. 398¹, care nu trebuie marcată ca alin. (1) întrucât cuprinde un singur alineat, pentru corectitudinea exprimării sintagma „Comite acte de înaltă trădare ... fapta cetățeanului ...” trebuie redată sub forma „Constituie act de înaltă trădare ... fapta cetățeanului”.

De asemenea, primul cuvânt al enumerărilor, precum și termenul „Statul” se vor reda cu inițială mică.

13. La norma propusă la actualul **pct. 9** pentru art. 398², pentru stabilirea cu precizia necesară a sferei subiecților activi ai infracțiunii, se impune reanalizarea și reformularea corespunzătoare a expresiei „funcționarul Guvernului, al unei autorități sau al unei structuri militare”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

L. nr. 286/2009

M. Of. nr. 510/24 iul. 2009

Lege privind Codul penal

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 2/2014 - M. Of. nr. 319/30 apr. 2014 (art. 5); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2014 - M. Of. nr. 349/13 mai 2014 (art. 6, art. 39); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014 (art. 129 alin. (2) lit. b)); Decizia I.C.C.J. nr. 5/2014 - M. Of. nr. 470/26 iun. 2014 (art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 6/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2014 - M. Of. nr. 471/26 iun. 2014 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 8/2014 - M. Of. nr. 473/27 iun. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 525/15 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 14/2014 - M. Of. nr. 546/23 iul. 2014 (art. 6 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2014 - M. Of. nr. 766/22 oct. 2014 (art. 175 alin. (2) teza întâi); Decizia I.C.C.J. nr. 21/2014 - M. Of. nr. 829/13 nov. 2014 (art. 5 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 26/2014 - M. Of. nr. 24/13 ian. 2015 (art. 175 alin. (1) lit. c) și alin. (2); Decizia I.C.C.J. nr. 1/2015 - M. Of. nr. 105/10 feb. 2015 (art. 308)); Decizia I.C.C.J. nr. 4/2015 - M. Of. nr. 244/9 apr. 2015 (art. 196 alin. (1)); Decizia I.C.C.J. nr. 3/2015 - M. Of. nr. 380/2 iun. 2015; Decizia I.C.C.J. nr. 10/2015 - M. Of. nr. 389/4 iun. 2015 (art. 367 alin. (1) și (6)); Decizia I.C.C.J. nr. 12/2015 - M. Of. nr. 409/10 iun. 2015 (art. 6 alin. (1), art. 183, art. 309); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2015 - M. Of. nr. 410/10 iun. 2015 (art. 96 alin. (5) raportat la art. 44 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 20/2015 - M. Of. nr. 573/30 iul. 2015 (art. 327 alin. (2)); Decizia I.C.C.J. nr. 13/2016 - M. Of. nr. 457/21 iun. 2016 (art. 6); Decizia I.C.C.J. nr. 11/2016 - M. Of. nr. 468/22 iun. 2016 (art. 6))

- ¹ promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal
- ² modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la art. 161*
- ³ completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1*
- ⁴ modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal *la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430; introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1); abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*
- (v. Decizia I.C.C.J. nr. 4/2014 - M. Of. nr. 434/13 iun. 2014)
- ⁵ admisă excepție de neconst. prin D.C.C. nr. 265/2014 M. Of. nr. 372/20 mai 2014
Decizia nr. 265 din 6 mai 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din Codul penal *dispozițiile art. 5 sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.*

6	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 508/2014 Decizia nr. 508 din 7 octombrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 159 alin. (3) din Codul penal	M. Of. nr. 843/19 nov. 2014	<i>prevederile art. 159 alin. (3) sunt constituționale în măsura în care se aplică tuturor inculpaților trimiși în judecată înaintea datei intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit</i>
7	modificări prin	L. nr. 159/2014 Lege pentru abrogarea art. 276 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 887/5 dec. 2014	<i>abrogă art. 276</i>
8	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 732/2014 Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 336 alin. (1) și (3) din Codul penal	M. Of. nr. 69/27 ian. 2015	<i>constată că sintagma „la momentul prelevării mostrelor biologice” din cuprinsul dispozițiilor art. 336 alin. (1) este neconstituțională</i>
9	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 11/2015 Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal	M. Of. nr. 102/9 feb. 2015	<i>dispozițiile art. 112_1 alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012</i>
10	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma „raporturi comerciale” din art. 301 alin. (1)</i>
11	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 603/2015 Decizia nr. 603 din 6 octombrie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 301 alin. (1) și art. 308 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 845/13 nov. 2015	<i>sintagma „ori în cadrul oricărei persoane juridice” din art. 308 alin. (1) cu raportare la art. 301</i>
12	modificări prin	O.U.G. nr. 18/2016 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	M. Of. nr. 389/23 mai 2016	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (2), art. 217, art. 218 alin. (3) lit. c), art. 219 alin. (2) lit. c), art. 220 alin. (3) și (4), art. 356, art. 374 alin. (1) și alin. (4); introduce art. 216_1, alin. (6) la art. 220, lit. d) la art. 221 alin. (2), alin. (6) la art. 221, cap. VI cu art. 256_1, alin. (3) la art. 315, alin. (6) la art. 345, alin. (1_1) și (1_2) la art. 374, alin. (3_1) la art. 374, alin. (4_1) la art. 374</i>
13	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 405/2016 Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 246 din Codul penal din 1969, ale art. 297 alin. (1) din Codul penal și ale art. 13_2 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție	M. Of. nr. 517/8 iul. 2016	<i>dispozițiile art. 297 alin. (1) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii”</i>
14	completat prin	L. nr. 151/2016 Lege privind ordinul european de protecție, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 545/20 iul. 2016	<i>introduce lit. h) la art. 287 alin. (1), alin. (3) la art. 287</i>

15 modificări prin	O.U.G. nr. 13/2017 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală respinsă prin L. nr. 8/2017	M. Of. nr. 92/1 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>modifică art. 269 alin.(3), art. 297, art. 301 alin. (1), art. 308 alin. (1), art. 336 alin. (1); introduce alin. (4) la art. 269, art. 336_1; abrogă art. 298</i>
16 modificări prin	O.U.G. nr. 14/2017 Ordonanță de urgență privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală aprobată cu modificări prin L. nr. 9/2017	M. Of. nr. 101/5 feb. 2017 M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>abrogă O.U.G. nr. 13/2017</i>
17 modificări prin	L. nr. 8/2017 Lege privind respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>respinge O.U.G. nr. 13/2017</i>
18 modificări prin	L. nr. 9/2017 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 14/2017 privind abrogarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 144/24 feb. 2017	<i>aprobă O.U.G. nr. 14/2017</i>
19 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 224/2017 Decizia nr. 224 din 4 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 335 alin. (1) din Codul penal și art. 6 pct. 6 teza a doua din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	M. Of. nr. 427/9 iun. 2017	<i>art. 335 alin. (1) care nu incriminează fapta de conducere pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier, fără permis de conducere</i>
20 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 368/2017 Decizia nr. 368 din 30 mai 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 35 alin. (1) și ale art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 566/17 iul. 2017	<i>sintagma „și împotriva aceluiași subiect pasiv” din art. 35 alin. (1)</i>
21 modificări prin	L. nr. 193/2017 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 598/25 iul. 2017	<i>modifică art. 301 și art. 308 alin. (1)</i>
22 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 518/2017 Decizia nr. 518 din 6 iulie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 249 alin. 1 din Codul penal din 1969 și ale art. 298 din Codul penal	M. Of. nr. 765/26 sep. 2017	<i>art. 298, în sensul că prin sintagma „îndeplinirea ei defectuoasă” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinirea prin încălcarea legii”</i>

23 modificări prin	L. nr. 49/2018 Lege privind precursorii de explozivi, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 194/2 mar. 2018	<i>modifică art. 75 alin.(1) lit. d) (expresia „materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”), art. 112_1 alin. (1) lit. i) (expresia „și al materiilor explozive” se înlocuiește cu expresia „materiilor explozive și al precursorilor de explozivi restricționați”) și art. 347; introduce art. 346_1</i>
24 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 297/2018 Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal	M. Of. nr. 518/25 iun. 2018	<i>soluția legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională</i>
25 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 601/2018 Decizia nr. 601 din 27 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b) din Codul penal	M. Of. nr. 1057/13 dec. 2018	<i>sintagma “cel puțin” din cuprinsul dispozițiilor art. 129 alin. (2) lit. b)</i>
26 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 651/2018 Decizia nr. 651 din 25 octombrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 alin. (1) din Codul de procedură penală și ale art. 4 din Codul penal	M. Of. nr. 1083/20 dec. 2018	<i>soluția legislativă cuprinsă în art. 4, care nu asimilează efectete unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare</i>
27 modificări prin	O.U.G. nr. 28/2020 Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 228/20 mar. 2020	<i>modifică art. 326 și art. 352; introduce art. 352_1</i>
28 modificări prin	L. nr. 217/2020 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru modificarea art. 223 alin. (2) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală	M. Of. nr. 1012/30 oct. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4), art. 211 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. d) și e), art. 218 alin. (1) și alin. (3) partea introductivă și lit. b) și e), art. 218 alin. (4), art. 219 alin. (2) lit. b) și e), art. 220, art. 221 alin. (1) și alin. (2) partea introductivă și lit. a) și b), art. 221 alin. (3) și (6), art. 222, art. 374 alin. (3_1) lit. a); introduce lit. c) la art. 153 alin. (2), alin. (3_1) la art. 213, alin. (3_1) la art. 218, alin. (2_1) la art. 219, alin. (2_1) la art. 221, art. 222_1, lit. d) la art. 374 alin. (3_1)</i>
29 modificări prin	L. nr. 228/2020 Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul penal în vederea transpunerii unor directive ale Uniunii Europene	M. Of. nr. 1019/2 nov. 2020	<i>modifică art. 112_1 alin. (1) și (2)</i>

30 modificări prin	L. nr. 233/2020 Lege pentru modificarea art. 199 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1036/5 nov. 2020	<i>modifică art. 199 alin. (2)</i>
31 modificări prin	L. nr. 274/2020 Lege pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 1144/26 nov. 2020	<i>modifică art. 154 alin. (4) și art. 231</i>
32 modificări prin	L. nr. 146/2021 Lege privind monitorizarea electronică în cadrul unor proceduri judiciare și execuțional penale	M. Of. nr. 515/18 mai 2021	<i>modifică art. 285 alin. (4); introduce alin. (2_1) la art. 253, lit. c) la art. 285 alin. (3), alin. (4_1) la art. 285</i>
33 modificări prin	L. nr. 186/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 657/2 iul. 2021	<i>modifică art. 153 alin. (2) lit. c), art. 154 alin. (4), art. 266 alin. (1), art. 374 alin. (3_1) lit. c) și d); introduce alin. (1_1) la art. 266</i>
34 modificări prin	L. nr. 207/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și pentru dispunerea unor măsuri de transpunere a Directivei (UE) 2019/713 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind combaterea fraudelor și a contrafacerii în legătură cu mijloacele de plată fără numerar și de înlocuire a Deciziei-cadru 2001/413/JAI a Consiliului	M. Of. nr. 720/22 iul. 2021	<i>modifică art. 180, art. 249, art. 250 alin. (1), art. 251 alin. (1), art. 311 alin. (2), art. 313 denumirea marginală și alin. (4), art. 314 alin. (2) și (3) și art. 316; introduce art. 250_1, alin. (5) la art. 313 și alin. (4) la art. 314</i>
35 modificări prin	L. nr. 219/2021 Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 104/2008 privind prevenirea și combaterea producerii și traficului ilicit de substanțe dopante cu grad mare de risc	M. Of. nr. 739/28 iul. 2021	<i>modifică art. 75 alin. (1) lit. d)</i>
36 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 708/2021 Decizia nr. 708 din 28 octombrie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 136 alin. (2) și ale art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri", din Codul penal	M. Of. nr. 1160/7 dec. 2021	<i>art. 137 alin. (3) teza a doua, cu referire la sintagma "cifra de afaceri"</i>
37 modificări prin	L. nr. 8/2022 Lege pentru modificarea art. 257 alin. (4) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 20/6 ian. 2022	<i>modifică art. 257 alin. (4)</i>
38 modificări prin	O.U.G. nr. 71/2022 Ordonanță de urgență pentru modificarea art. 155 alin. (1) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal	M. Of. nr. 531/30 mai 2022	<i>modifică art. 155 alin. (1)</i>